

**Stockholms
stad**

**Fruängsgårdens vård- och
omsorgsboende**

Tjänsteutlåtande

Dnr: HÅ2023/643

2024-02-28

Handläggare
Marie Bergström
Telefon: 0850823541

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-03-21

Verksamhetsberättelse 2023 Fruängsgårdens vård- och omsorgsboende

**Fruängsgårdens vård- och
omsorgsboende**

G:a Södertäljevägen 5

0850823541

0850822000

marie.h.bergstrom@stockholm.se

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	9
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	11
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	16
Uppföljning av ekonomi	17
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	17
Investeringar	18
Medel för lokaländamål.....	18
Övrigt.....	18
Systematiskt kvalitetsarbete.....	18
Redovisning av synpunkter och klagomål.....	18

Sammanfattande analys

Vi arbetar efter målet att ge en personcentrerad vård och omsorg där delaktigheten också är i fokus.

Fruängsgården/Axgården har haft ett rikt utbud av kulturella aktiviteter, såväl större gemensamma arrangemang som dagliga aktiviteter med olika inriktning både individuellt och i grupp. Det finns utsedda aktivitetssombud på varje avdelning.

Vi har haft stor hjälp av våra många skollovsungdomar, praoelever, ung omsorg och Seniorglädje som handletts av vår aktivitetssamordnare.

Enhetens har en minusprognos för året men har vidtagit åtgärder för att på sikt förbättra resultatet genom schemaändringar.

Kvalitet- och utvecklingsarbete

Arbetet med att implementera en god vård i livets slut har under året varit prioriterat. Ombuden har haft regelbundna möten. Genomgång av DöBra- kortleken har skett på APT-möte där dokumentärfilm visats om tillvägagångssättet att hålla samtal med hjälp av döbra-korten. Varje arbetsgrupp har gått igenom på gruppmötet och ett flertal samtal med boende har skett.

Vi har haft reflektionsmöten efter dödsfall där reflektionsledare har samlat arbetsgruppen. Vi samarbetar med läkare för att på ett mer strukturerat sätt involvera hen i teamet.

Vi har genomfört egenkontroller gällande dokumentation HSL/SOL, nattfastemätning, hygien och har utarbetat handlingsplaner för förbättringar.

Vi har under året arbetat med beslutsstödet VISAM. Både sjuksköterskor och omvårdnadspersonal har fått kompetens stöd men vi kommer att behöva fortsätta att utveckla arbetssättet under 2024.

Kompetensutveckling

Medarbetare har deltagit i anhörigombudsutbildning, brandutbildning och hygienutbildning. 15 medarbetare har gått språkutbildning 2 ggr per vecka. 1 bitr. enhetschef har deltagit i stadens ledarutbildning. Dokumentationsombuden har fått kompetensutveckling vad gäller upprättandet av genomförandeplaner och löpande dokumentation. Fokus är att synliggöra den äldres delaktighet och önskemål. En stor del av arbetsgruppen har gått utbildning i Hot och våld. De medarbetare som inte hade deltagit i grundläggande Silviautbildning samt nyanställda deltog i utbildning under hösten. Del av arbetsgruppen har gått fördjupningsutbildning i demens och användandet av BPSD- instrumentet. Utbildning i HBTQ frågor planeras till 2024 liksom fortsatt fördjupning i bemötande vid kognitiva sjukdomar.

En stor del av medarbetarna har deltagit i utbildning "tidiga tecken" för att kunna identifiera en försämring vid livets slut.

Agenda 2030

Mål 2 "Ingen hunger". Vi har jobbat med måltidssituationen som en trevlig stund på dagen.

Vi har genomfört nattfastemätning för att arbeta med resultaten och minska nattfastan genom kvälls- och nattmål. Vi har även arbetat med att minska matsvinnet genom att inte göra för stora beställningar till livsmedelsförråd samt påtala vad som felar i leveranserna från Sodexo Kök leverantör. Vi har arbetat med någon form av förtäring vid de flesta av våra aktiviteter för att stimulera till förbättrad nutrition, som exempel kan nämnas grillade hamburgare eller korv med bröd. Någon god kaka till kaffet vid mindre aktiviteter och som exempel har vi haft promenadgrupp som alltid haft avslutats med kaffe med tilltugg! Den årliga månaden maj där vi har haft olika temata varje vecka kopplat till nutrition, aptitretare, exotiska frukter, näringsshotar fördelat på en vecka i taget och den sista veckan avslutades med en matfestival med mat från jordens alla hörn där våra boende bjöds in till att komma och smaka de underbara rätterna som vår personal hade åstadkommit samtidigt som det ackompanjerades av musik från de olika länderna med dans och glädje som många boende deltog i! Det har varit en succé även 2023!

Mål 3 "God hälsa och välbefinnande". Dels arbetet under nutrition men också att arbeta med att utveckla upprättandet av genomförandeplaner mer utifrån brukarens vilja och behov samt tydliggöra kontaktmannskapet har bidragit till en god och nära vård. Våra gemensamma och enskilda aktiviteter har bidragit till att minska känslan av ensamhet "Döbra" samtalen har bidragit till att minska ensamhet och kan ha ökat känslan av samhörighet eftersom de leder till existentiella samtal både för den enskilde och medarbetaren.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion samt mål 13 Bekämpa klimatförändringarna där vi har bidragit genom tex dialog i arbetsgruppen om att inte överdosera tvättmedel, köpa in varor med för låg miljömärkning samt sopsortera papper, kartong, metall, glas, plast, batterier samt övrigt vilket vi har gjort. Vi har bidragit till att nå målen genom att arbeta med att minska matsvinn, minska energiförbrukning och sopsortera.

Medarbetarnas delaktighet

Medarbetarna har varit delaktiga i enhetens resultat både vad gäller kvalitet och ekonomi och verksamhetsberättelsen har delgetts och diskuterats på APT i januari 2024.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	79 %			29 %	79 %	79 %	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	77 %			76 %	82 %	82 %	2023

Nämndmål: Äldre har ett tryggt, hälsosamt och självständigt liv samt en god personcentrerad vård och omsorg

Beskrivning

Äldres hälsa och välbefinnande ska stå i fokus, med utgångspunkt i ett salutogent förhållningssätt, för äldreomsorgens verksamheter och insatser.

Äldreomsorgens förebyggande arbete är viktigt för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering. Äldreomsorgen har 10 mötesplatser varav två aktivitetscenter för alla äldre över 65 år i stadsdelsområdet. Genom Seniorhälsans verksamhet erbjuds ett välorganiserat och brett utbud av olika aktiviteter, och äldreomsorgen fortsätter att utveckla möjligheter till ökat samarbete med pensionärsorganisationerna, föreningar och civilsamhället. Arbetet med hälsa och motion fortsätter att utvecklas i samarbete med vårdcentralerna och för att nå ut till äldre som inte är kända av äldreomsorgen.

Verksamheterna arbetar efter stadens mat- och måltidspolicy med fokus på måltidsmodellen Five Aspects Meal Model (FAMM). Arbetet med maten och måltiden är viktig för att förebygga undernäring samt bibehålla en god hälsa hos de äldre där äldreomsorgens dietist har en viktig roll. I samarbete mellan hemtjänst och primärvårdsrehabiliteringen pågår ett utvecklingsarbete där personal inom hemtjänsten ska bli bättre på att identifiera äldre som löper risk för undernäring. Inom vård och omsorgsboende och servicehus utbildas sjuksköterskor med särskilt nutritionsuppdrag (SNUD). Matlyftet fortsätter och hemtjänsten kommer utbilda måltidsobservatörer i syfte att förbättra måltidssituationen.

Hemtjänsten fortsätter att utveckla arbetet med att stärka kontinuiteten, bemanningen planeras så att brukaren får hjälp av samma personal så långt som möjligt för att bidra till ökad trygghet och nöjdhet samt att möta kravet på att den fasta omsorgskontakten är en undersköterska. Hemtjänsten arbetar för att Stjärnmärka hemtjänsten och profilera hemtjänsten till målgruppen äldre med psykisk ohälsa och/eller missbruk.

De äldre vid vård- och omsorgsboende ska erbjudas daglig utevistelse, sociala aktiviteter, mötesplatser och kulturerfvelser. För att främja sociala och kulturella upplevelser deltar verksamheterna i stadens satsning på kulturevenemang, ungdomsbesök samt vård- och omsorgsboendena och servicehus. En välfungerande samverkan och korrekt informationsöverföring säkrar en god och nära vård till den enskilde. Det är också en förutsättning för det tvärprofessionella teamarbetet. Vård- och omsorgsboendena och servicehusen ska vidareutveckla teambaserat arbetssätt där olika professioners kompetens tas tillvara och ger bästa möjliga effekt för den enskilde.

Utredningar och behovsbedömningar baseras på den enskildes individuella behov och resurser. Utredningar görs enligt stadens kartläggnings- och bedömningsinstrument vilket ger ett allsidigt underlag inför beslut. Arbetssättet tryggt mottagande för en säker och trygg hemgång efter sjukhusvistelse fortsätter.

Omvårdnadspersonal i äldreomsorgen ska erbjudas möjlighet att vidareutbilda sig för att möta kommande kompetenskrav avseende undersköterskor och vårdbiträden. Undersköterskor erbjuds kompetensutveckling inom geriatrik och demens, sjuksköterskor erbjuds utbildning i geriatrisk specialkompetens. Satsningen på ökade språkkunskaper fortsätter under året. Under året erbjuds och genomförs utbildningsinsatser i bland annat förflyttningsteknik, ergonomi och palliativ vård.

Förväntat resultat

- Äldre känner sig trygga och är nöjda samt är delaktiga i utformandet av sin äldreomsorg.
- Kvinnor och män har en likvärdig äldreomsorg och att hög kontinuitet präglar insatserna.
- Äldre stärks i sin förmåga att leva värdig och självständigt.
- Äldres välbefinnande ökar med god kost och nutrition samt är nöjda med mat- och måltidssituationen.
- Verksamheterna bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete och att hälso- och sjukvården är patientsäker och följs upp systematiskt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska erbjuda språkutbildning till berörda medarbetare i äldreomsorgen.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Vi har haft ca 15 deltagare i språkutbildning under året.			
✓ Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla arbetet med digitalisering och välfärdsteknik inom äldreomsorgen.	2023-01-01	2023-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Stadsdelsnämnden ska fortsätta utvecklingsarbetet utifrån stadens Mat- och måltidspolicy med fokus på måltidsupplevelsen och måltidsmiljön.	2023-01-01	2023-12-31	
	Analys Vi har arbetat med att förbättra måltidsupplevelsen genom bl.a. att förbättra måltidsmiljön tex dukning.			
✓	Stadsdelsnämnden ska inom äldreomsorgens verksamheter uppmärksamma nationella minoritetsdagar.	2023-01-01	2023-12-31	
	Analys Vi har uppmärksammat samtliga minoritetsdagar under året.			
✓	Stadsdelsnämnden ska stärka och tydliggöra ombudsrollerna i verksamheterna.	2023-01-01	2023-12-31	
	Analys Vi har arbetat med att stärka ombudens roll i verksamheten genom att ha gemensamma möten och handledning/utbildning.			
✓	Stadsdelsnämnden ska stärka och utveckla teamarbetet inom verksamheterna samt samverka med läkarorganisationen för en personcentrerad vård och omsorg om den äldre.	2023-01-01	2023-12-31	
	Analys Vi har arbetat med teammöten i arbetsgruppen och samverkat med läkarorganisationen.			
✓	Stadsdelsnämnden ska säkerställa att äldreomsorgens medarbetare får kompetensutveckling kring bemötande av särskilt sårbara grupper - Våld i nära relation och hbtqi+ personer.	2023-01-01	2023-12-31	
	Analys merparten av personalgruppen har gjort webutbildning i hot och våld och en del har också deltagit i en utbildning om HBTQ-frågor.			
✓	Stadsdelsnämnden ska säkerställa kompetensen för de basala hygienrutinerna och att rutiner finns och följs upp.	2023-01-01	2023-12-31	
	Analys Samtlig personal har gjort webutbildning i hygien under året vi har gjort egenkontroller av följsamheten genom observationer och självskattningar.			

Enhetsmål: De äldre får vård och omsorg som främjar hälsa och välbefinnande

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- De äldre upplever att de är delaktiga, trygga och nöjda.
- Måltidssituationerna är trevliga och ger stimulans och motverkar undernäring.
- De äldre upplever att möjligheten att komma utomhus är bra.
- De äldre är nöjda med de aktiviteter som erbjuds.

Analys

Vi har arbetat med den struktur som finns framtagna vid inflyttning. Hälso- och sjukvården kartlägger hälsotillstånd och behov och kontaktmannen går tillsammans med individen igenom behov och önskemål. Därefter förs en diskussion i ett teammöte som resulterar i en genomförandeplan och vid behov hälsoplaner som föregås av ett antal riskbedömningar.

Önskemål om aktiviteter kartläggs också som ligger till grund för aktivitetsutbudet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckling/handledning i aktivitets- och måltidsombuden arbete.	2022-01-01	2024-12-31	
Analys Vi har haft gemensamma möten med aktivitetsombud och måltidsombud under året och samarbetat runt aktiviteter runt måltiden.			

Enhetsmål: Äldre erbjuds personcentrerad vård och omsorg av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- De äldre upplever att de har möjlighet att påverka var, när och hur hjälpen erbjuds.
- De äldre erbjuds riskbedömningar för att kvalitetssäkra vården.
- De äldre får en kvalitetssäkrad palliativvård.

Analys

Alla boende får uttrycka sina behov och önskemål för sin vardag i samband med att kontaktmannen formulerar genomförandeplanen tillsammans med boende. Vi samtalar med boende om vad som är viktigt för dem i livets slutskede. Vi har använt oss av framtaget material s.k. Döbra-kort som underlag för samtalen. Vi har arbetat fram ett underlag för dokumentation av samtalen. Vi arbetar också med att identifiera tidiga tecken på livets slutskede och flertalet personal har gått utbildning i tidiga tecken

Vi har använt BPSD- instrumentet för att bättre möta de äldres behov speciellt vid kognitiva sjukdomar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 BPSD-instrument	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Vi använder oss av BPSD-instrumentet i team.			
 Utveckling av den palliativa vården och omsorgen.	2022-01-01	2024-12-31	
Analys Vi har arbetat med att införa samtal med den äldre om önskemål inför livets slutskede, Dö bra projektet. Som hjälp finns framtaget material att använda i form av en kortlek med olika ställningstaganden på. Vi har också arbetat med att följa upp och förbättra den palliativa dokumentationen samt utbildat samtlig personal i tidiga tecken inför döden.			
 Utveckling av den palliativa vården och omsorgen.	2024-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och föreningsliv

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens enheter integrerar kultur i verksamhetens vardagliga arbete. Särskilda medel finns avsatt för detta. Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Förskolan är därför en given mötesplats som kan ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Unga får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag och bidrar på det sättet att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelsområdet.

Förvaltningen initierar samarbeten som utvecklar och stärker nätverk till och mellan föreningar och deras verksamheter. Bland annat planeras kulturprojekt som i samverkan med föreningar, förskolor, skolor, fritidsaktiviteter bjuder in till samverkan, synliggör aktörerna och stimulerar till samarbete.

Ett utvecklingsarbete pågår för att bygga kontaktytor och samarbeten mellan olika föreningar och verksamheter. Syftet är att utveckla och bredda deltagandet, nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Vid bidragsgivning till föreningar samordnas regler och arbetssätt med stadens andra bidragsgivare för en effektivare handläggning och bättre service. Arbete pågår för att tydliggöra och utveckla regler och syfte med bidrag till föreningar samtidigt som en rättssäker process säkerställs och oegentligheter motverkas.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i

stadsdelsområdet. Stadsdelsområdets parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation.

Förväntat resultat

- Kultur- och fritidsaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.
- Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.
- Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.
- Boende i stadsdelsnämndens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.
- Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. samarbete med föreningar och nätverks mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämndens äldreomsorg ska erbjuda de äldre kulturella aktiviteter.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Vi har haft kulturella aktiviteter av olika slag under året. Litteratur, konst, musik dans. Varje vecka har vi ett flertal aktiviteter i foajén eller i samlingssal som alla är välkomna till. Vi har haft bio med tilltugg, musikunderhållning av olika slag, "verkstad" med tillverkning av tex julpyssel, målning, tovning, bakning, godis, tårttillverkning. Vi har även haft korv/hamburgeregrillning, måltidsmånad med många olika aktiviteter som avslutades med en matfestival med mat från jordens alla hörn. Vi har uppmärksammat minoritetsdagarna med kulturella aktiviteter kopplade till minoritet likväl som ätbara inslag och mycket mer. På avdelningarna har det också genomförts aktiviteter med liknande temata som i entrén. Mycket har varit kopplat till musik dans och sång.			

Enhetsmål: *Enheten erbjuder ett rikt utbud av kultur-och fritidsaktiviteter*

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Nöjda glada och stimulerade äldre.
- De äldre motiveras att delta i kulturevenemang.

Analys

Vi har haft ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter såsom musik dans litteratur konst m.m.

Vi har haft utevistelse på innergården med förtäring.

Promenader gemensamma i grupp och enskilda.

"Sittgympagrupper" på avdelningarna.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens klimathandlingsplan samt miljöprogrammet i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan sträcker sig fram till slutet av 2023. Stadsdelsnämnden tar med sin handlingsplan ett krafttag vad gäller miljö- och klimatfrågorna, och växlar nu upp arbetet ytterligare i och med skärpta miljö- och klimatmål.

Stadsdelsnämnden arbetar med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av bland annat utbildningar i energieffektivt beteende i storkök och hållbara kontor, samt utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2023 ska tydliga miljökrav ställas för att minska nämndens indirekta klimatpåverkan.

Verksamheter som köper in livsmedel ska genom ökad medvetenhet minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska stadsdelsnämnden få ner sina utsläpp från livsmedel ytterligare under 2023. Livsmedelsinköp är stadsdelsnämndens största källa av växthusgaser.

Stadsdelsnämnden kommer att utveckla former för att inkludera civilsamhälle och näringsliv i klimatarbetet i större utsträckning. En del i detta är att arbeta med utökad medborgardialog.

Förväntat resultat

-Stadsdelsnämnden har slutfört samtliga aktiviteter i den lokala miljö- och klimathandlingsplanen.

-Klimatpåverkan från konsumtion har minskat, stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation och klimatanpassningsåtgärder har vidtagits.

-Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin och

matavfall sorteras i alla lokaler där det är möjligt.

-Stadsdelsnämndens energiförbrukning har minskat med en fjärdedel av mandatperiodens mål om en 10 procentig minskning.

-Användningen av plast och engångsartiklar har minskat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämndens medarbetare som arbetar i tillagningskök eller mottagningskök ska gå e-utbildningen om energieffektivt beteende i storkök.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys En stor del av medarbetarna har gått utbildningen.			

Enhetsmål: Enheten arbetar för att stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Verksamheten har minskat sitt matsvinn.
- Verksamheten har minskat användningen av plast.
- Verksamheten har en inarbetad rutin för avfallshantering (sopsortering).

Analys

Enheten samordnar leveranser.

Ekologiska varor väljs om möjligt.

Enheten arbetar aktivt för att minska användning av plast.

Vi har källsortering i avsett soprum men kan inte i dagsläget sortera matavfall som går ut i sopsug. Vi för en dialog med fastighetsägaren på att skapa förutsättningar för ytterligare sortering av avfall.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom tilldelad ekonomisk ram

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och

behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Nämndens lokalförsörjningsplan tas fram i samband med Underlag för budget 2024-2026. I lokalförsörjningsplanen slås nämndens långsiktiga arbete med lokaler fast, i syfte att tillgodose verksamheternas krav på ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Inriktningen framåt är att hyra lokaler av stadens fastighetsägande bolag. Under 2023 kommer nämnden att öppna en ny förskola om sex avdelningar i kvarteret Zachrisberg nära Årstabergets pendeltågsstation.

Förväntat resultat

- Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- Stadsdelsnämnden hyr lokaler som är ändamålsenliga och kostnadseffektiva.

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom sin ekonomiska ram

■ Uppfylls inte

Förväntat resultat

- Verksamheten bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt, vilket innebär
- att enheten använder befintliga resurser optimalt och effektivt (ekonomi).
  - att enheten har förmågan att nå uppställda mål (effektivitet).

Analys

Enheten har ett underskott och har inte klarat att hålla sig inom budgetramen.

Personalkostnader har ökat bland annat på grund av schemaändringar där alla erbjuds heltidsanställning.

Hög sjukfrånvaro.

Ökade kostnader på förbrukningsartiklar och matvaror.

För många tomma dygn med intäktsbortfall som följd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	83			79	83	83	2023
  Sjukfrånvaro	11,6 %			13 %	9 %	Tas fram av	VB 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
						nämnd/s tyrelse	
Analys	Vi har en hög frånvaro både korttid och längre men arbetar med att sänka den.						
  Sjukfrånvaro dag 1-14	10,9 %			3,71 %	3,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
							
							
Analys	Vi har en mycket hög korttidsfrånvaro som vi arbetar med att sänka vi har många äldre medarbetare och småbarnsföräldrar som har en hög frånvaro.						

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet att ha fokus inom områdena; anställningar, arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap.

Goda och trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. Rekryteringsprocessen säkerställer att rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med verksamhetens kompetensförsörjningsplan och bemanningsstrategi.

Systematiskt arbete inom arbetsmiljöområdet är ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. För skyddsombud och chefer hålls gemensam utbildning i grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete regelbundet.

Att arbeta främjande och förebyggande med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron och skapa en god social och organisatorisk arbetsmiljö är prioriterat. Friskvård är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Som personalförmån kan medarbetare i stadsdelsnämnden ta ut friskvård på arbetstid när arbetet och verksamheten så tillåter. Förvaltningen arbetar systematiskt med kort- och långtidsfrånvaro enligt den rehabiliteringsprocess som är gemensam för staden.

Under perioden augusti – november utför alla enheter arbetsmiljöronder som även inkluderar ett avsnitt rörande årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultatet av den årliga uppföljningen summeras på avdelnings- respektive nämndnivå och följs upp i samverkansgrupper tillika arbetsmiljökommittéer. Resultatet analyseras och eventuella åtgärder som är gemensamma för en stor del av stadsdelsnämnden samordnas.

Ett aktivt strategiskt kompetensförsörjningsarbete utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. Varje verksamhet planerar kompetensutvecklingsinsatser och för att bibehålla en kontinuitet i verksamheten och stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering. Inom äldreomsorgen kommer den genomförda kartläggningen av formell kompetens ligga till grund för vidare utvecklingsinsatser för att säkerställa kompetensbehovet på kort och lång sikt. Vid rekrytering av chefer är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekrytering och urval.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och i det uppmuntra medarbetare att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus.

Chefer som är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom stadens chefsutvecklingsprogram och upphandlade insatser.

Förväntat resultat

- För de anställningar som ingås ska normen vara tillsvidareanställning på heltid.
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.
- Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.
- Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget.

Enhetsmål: Enheten är en god arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Verksamheten följer Stockholms stads personalpolicy.
- Verksamheten är en arbetsplats där personalomsättningen är låg och där medarbetarna är nöjda.
- Verksamhetens medarbetare har alltid tillgång till en arbetsledare under arbetstid.
- Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget.

Analys

Vi har erbjudit friskvård på arbetstid och alla har haft tillgång till ett gym inom enheten samt en massagestol.

Vi har gemensamma möten där alla kan komma till tals i olika frågor.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en hög beredskap i alla verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden utför ett genomgripande arbete för att identifiera och analysera viktiga och samhällsviktiga verksamheter och processer. Stadsdelsnämndens kris-, kontinuitets- och beredskapsarbete är samordnat så att de hänger ihop, är effektivt och känt för de som berörs. Kunskapshöjande insatser inom krisberedskap och civilt försvar genomförs i stadsdelsnämndens verksamheter. Arbetet med krisstödsorganisation fortsätter, i syfte att ge stadsdelsområdets invånare stöd vid kriser. Stadsdelsnämnden avsätter resurser för att implementera de lokala tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet. Stadsdelsnämndens beredskap att hantera kriser och samhällsstörningar stärks genom ett systematiskt planeringsarbete samt övning.

De lokala anvisningarna för informationssäkerhet ska implementeras och alla medarbetare ska känna till hur nämnden arbetar med informationssäkerhet och dataskydd. Detta sker bland annat genom att de obligatoriska utbildningarna genomförs för samtliga medarbetare och genom det nätverk av informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer som finns på förvaltningen.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap inför kommande kriser.
- Risk- och sårbarhetsanalysen är genomarbetad, dynamisk och välkänd för relevanta funktioner.
- Samhällsviktiga verksamheter och de verksamheter som är av vikt för dessa har en kontinuitetsplan som är övad.
- Stadsdelsnämnden har tre permanenta trygghetspunkter.
- Nödvändig information om dataskydd och informationssäkerhet har nått och är begriplig för samtliga medarbetare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Alla medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna om dataskydd och informationssäkerhet.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Merparten av medarbetare har gått utbildning.			
✓ Samtliga chefer ska genomgå utbildningen i informationssäkerhet och dataskydd som är framtagen för målgruppen.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Samtliga chefer har gått utbildning.			
✓ Samtliga verksamheter ska ta fram en beredskapspärm där rutiner för krishantering ska finnas.	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämndens verksamheter som bedöms vara samhällsviktiga eller är av vikt för dessa ska ha en uppdaterad kontinuitetsplan som är övad.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Vi har en uppdaterad kontinuitetsplan som är övad.			

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Enhet : Fruängsgårdens vård och omsorgsboende

Enhetschef: Marie Bergström

Beloppen anges
i TKr !

	Utfall i bokslut 2023
Intäkter	
Taxor och avgifter	0
Hysesintäkter	0
Bidrag och ersättningar	4 181
Försäljning av verksamhet	89 618
Övriga externa intäkter	540
Summa intäkter	94 339
Kostnader	
Personalkostnader	84 547
Övriga personalkostnader	678
Lokalkostnader	375
Entreprenader och köp av verksamhet	8 813
Övriga kostnader	8 052
Summa kostnader	102 465
Resultat netto	-8 126

Under året har vi haft en del tomställda lägenheter vilket gör att intäktsbortfallet är stort. Mellan avflytt och inflytt går en tid utan intäkter vilket blir kännbart även om vi gör vad vi kan för att påskynda processen. Vi har också gjort schemaförändringar som bidragit till underskotten när vi följt beslutet att erbjuda alla heltidsanställning. Det har medfört att vi har ett överskott av personaltimmar under eftermiddagar. Vi har också flertalet som avlider inom

verksamheten vilket medför att vi betalat för transport och förvaring efter bortgång.

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Redovisning av synpunkter och klagomål

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
Beröm	Antal beröm		4		4 st	
Från vem har klagomål, synpunkt eller avvikelser inkommit?	Annan (t.ex. okänd)					
	Brukare/patient					
	Medarbetare/verksamhet inom förvaltningen					
	Närstående (anhörig, god man, etc.)		1		1 st	
	Patientnämnden					
Vad gällde klagomålet, synpunkten eller avvikelser?	Samverkanspart (ex annan förvaltning, Region Stockholm, Polis)					
	Annat (ange vad i rapporteringsvyn)					Klagomål inkommer från anhöriga som säger att deras mamma har blivit av med flertalet smycken i sitt rum. Bitr. enhetschef utreder och kommer fram till att smyckena troligtvis har försvunnit på det förra boendet kvinnan bodde på. Ingen ytterligare åtgärd.
	Bemanning (Kontinuitet, vikarieanskaffning)					
	Bemötande		1		1 st	
	Beslut (missnöje, avsaknad av beslut, ej kommunicerat etc.)					
	Bristar i information (utebliven info, obegriplig info, etc.)					

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
	Brister i rutiner/utförande av insats eller verksamhet					
	Fråga/idé					
	Fysisk inne- eller utemiljö (ej städad, avsaknad av material etc.)					
	Hantering av personuppgifter		1		1 st	
	Klagomål som gäller hälso- och sjukvård					
	Kompetens					
	Mat och måltider					
	Teknik, verksamhetssystem och IT-relaterade frågor					
	Tillgänglighet (öppettider, telefontider, fysisk miljö)					
	Utebliven/försenad insats eller aktivitet					
Varav antal avvikelser som lett till (ej incidenter som rapporteras i IA)	Lex Maria					
	Lex Sarah					
Återkoppling	Antal klagomål där återkoppling har lämnats					Vi har återkopplat till anhörig i båda klagomålen.
Åtgärder	Antal klagomål där åtgärder vidtagits					